

Programska oprema COBISS3 Verzija V6.4-00, decembar 2015.

Opis novosti u segmentu COBISS3/Pozajmica

U segmentu COBISS3/Pozajmica u verziju 6.4-00 uključili smo sledeće dopune:

1. Istovremeno produženje/promena roka isteka u svim odeljenjima

Na zahtev biblioteke posebnim parametrom može se omogućiti produženje ili promena roka isteka i za građu koja je kod člana evidentirana u drugim odeljenjima biblioteke kada dugmetom **Izaberi sve** izaberemo svu građu za produženje ili promenu isteka datuma važenja. Nakon produženja ili promene datuma isteka uvažavaju se ista ograničenja i uslovi koji važe i ako bismo produžili ili promenili datum isteka u svakom odeljenju odvojeno.

2. Obrada rezervacije po podlokaciji građe

Spisak rezervacije se od sada može pripremiti i po podlokaciji građe. Ovaj način pripreme pogodan je naročito za biblioteke koje pozajmicu nisu organizovale po odeljenjima, a građa se nalazi na različitim lokacijama, ili biblioteke u kojima je građa istog odeljenja na različitim lokacijama.

U biblioteci se u tu svrhu priprema šifarnik mesta za obradu rezervacija u kojem se na propisan način određuje na kojim podlokacijama će se uvažavati građa prilikom pripreme spiska. Nakon aktiviranja metode za obradu rezervacija najpre na osnovu šifarnika mesta za obradu rezervacija treba izabrati mesto rezervacija za koje ćemo pripremiti spisak.

Ako u biblioteci izaberu ovakav način obrade rezervacija, važno je da šifarnik obuhvati sve podlokacije biblioteke, odnosno pojedinačnog odeljenja (ako je biblioteka pozajmicu organizovala po odeljenjima). Prilikom obrade rezervacije uvažavaće se samo one podlokacije koje su uključene u šifarnik.

3. Rezervacije građe kod odeljenja

Građu od sada može da rezerviše i odeljenje (važi za biblioteke sa odeljenjima).

Rezervacija za odeljenje evidentira se u prozoru **Građa domaće biblioteke** na isti način kao i za člana. Za odeljenje se može evidentirati rezervacija slobodne (status *O*) ili zauzete građe (status *R*), a rezervacija građe za korišćenje u čitaonici (status *U*) nije izvodljiva. Prilikom vraćanja rezervisane građe može se poslati e-obaveštenje o dospeljoj rezervaciji na e-adresu koja je upisana kod odeljenja.

4. Dodatna upozorenja kod postupaka sa međuodeljenski pozajmljenom građom

Ako je građa rezervisana u matičnom odeljenju, tokom postupaka pozajmice, rezervacije i vraćanja građe u posluženom odeljenju ispisuje se upozorenje o rezervaciji u matičnom odeljenju.

Isto tako, prilikom rezervacije građe u matičnom odeljenju ispisuje se upozorenje ako je ta građa međueljenski pozajmljena.

5. Vraćanje građe bez izbora člana

Vraćanje građe bez izbora člana korišćenjem metode **Vraćanje, brisanje** u klasi **Zauzeta građa** ubrzano je tako da se nakon potvrđivanja vraćanja građe prozor **Građa domaće biblioteke** zatvara. Do sada je prozor trebalo zatvoriti tipkom <Esc> ili klikom na dugme za zatvaranje prozora.

6. Programsko evidentiranje potraživanja za vraćanje u drugom odeljenju

Biblioteka sa odeljenjima može svojim članovima prilikom vraćanja pozajmljene građe u drugom odeljenju biblioteke da naplati trošak ovakvog vraćanja. Programsko evidentiranje potraživanja izvodi se ako je u cenovniku upisana cena troška za vraćanje u drugom odeljenju (stavka *VRA* na jezičku **Usluge/potraživanja – dr. (POZ)**), a kod "Način obračuna" izabrana je vrednost *programski*.

7. Nova transakcija 32 – evidentiranje plaćanja

Podmirivanje potraživanja kod člana se do sada evidentirala kao transakcija 2 – *promena podataka o članu* (promenio se iznos nepodmirenih potraživanja). Od sada se podmirivanje potraživanja evidentira kao posebna transakcija, što se vidi i u ispisima (npr. *POZ-TR-01: Transakcije kod člana (broj članske karte)*), a u isto vreme uvažava se pri beleženju poseta članova (statistike poseta).

8. Ispis nepodmirenih potraživanja u prozoru Građa domaće biblioteke

Ako je iznos nepodmirenih potraživanja veći od 0, u prozoru **Građa domaće biblioteke** od sada se ispisuje crvenom bojom.

9. Ispis podataka o članu u prozoru Građa domaće biblioteke

Ako je biblioteka parametrom odredila da se iza imena i prezimena člana u prozoru **Građa domaće biblioteke** ispisuje neki podatak (npr. odeljenje škole) koji nije upisan kod člana, ispisuje se kategorija člana.

Primer: u školskim bibliotekama kod đaka se ispisuje razred i razredni starešina, a kod zaposlenih kategorija člana.

10. Promena odeljenja škole

U školskim bibliotekama za paketnu promenu odeljenja škole na početku nove školske godine može da se koristi metoda **Član/Promeni odeljenje škole**. Pritom najpre treba pripremiti tabelu sa pravilima za promenu. Tabela sa pravilima za promenu odeljenja škole kod članova od sada može da se pripremi u više koraka s usputnim pohranjivanjem tabele. U ovu svrhu u prozoru **Tabela odeljenja škole (lokalni šifarnik Razred, razredni starešina (CODE 310))** dodato je dugme **Pohrani**. Ako postupak ne nastavimo klikom na dugme **Primeni**, već klikom na dugme **Pohrani** samo pohranimo pripremljenu tabelu, sledeći put kada koristimo metodu **Član/Promeni odeljenje škole** možemo da izaberemo da li ćemo

koristiti već pripremljenu tabelu ili ćemo početi od početka. Ako korišćenje već pripremljene tabele otkazemo, tabela će se izbrisati. Ukoliko smo u periodu od pripreme tabele promenili lokalni šifarnik **Razred, razredni starešina (CODE 310)**, ispisaće se upozorenje, a lokalni šifarnik možemo da uskladimo sa tabelom pre izvođenja postupka.

11. Sortiranje svezaka u prozoru Izbor svezaka

U prozoru **Izbor svezaka** promenjen je redosled svezaka serijske publikacije tako da je na vrhu najnoviji broj. Prozor **Izbor svezaka** otvara se kada prilikom pozajmice, vraćanja ili rezervacije upišemo samo inventarski broj bez oznake sveske.

12. Novi ispisi

Dodata su dva nova ispisa:

- **POZ-TR-05: Članovi s najviše pozajmica**
U segmentu COBISS3/Ispisi može se pripremiti novi ispis koji sadrži spisak članova s najviše pozajmica van biblioteke u određenom periodu (broj produženja roka pozajmice se ne uvažava!). Na spisak se uvrštava pedeset članova sa najviše pozajmica. Prilikom pripreme ispisa određujemo početak i kraj perioda, a po potrebi možemo da odredimo i sledeće ulazne parametre: kategorija člana, vrsta građe i odeljenje biblioteke.
- **POZ-O-03: Statistika opomena**
U segmentu COBISS3/Ispisi u grupi Opomene može se pripremiti novi ispis koji sadrži statistiku napravljenih opomena. Ispis za izabrani period prikazuje opomene po danima izrade opomene. Za pojedinačnu opomenu (1, 2, 3 i 4. opomenu) ispisuje se broj članova koji su dobili opomenu i broj primeraka za koje su primili opomenu. Kod parametra "Datum pripreme opomene" možemo da upišemo određeni dan ili period izrade opomena. U biblioteci sa odeljenjima upisom parametra "Odeljenje biblioteke" možemo da odredimo da se ispis pripremi za pojedinačno odeljenje. Ako parametar ne odredimo, ispis se priprema za sva odeljenja, a podaci su prikazani za pojedinačno odeljenje.

13. Statistike za pozajmicu

Statistike za pozajmicu od sada će biti raspoređene po novim grupama (direktorijumima) zbog veće preglednosti. Promena će zahvatiti oznake postojećih statistika grupe POZ-STA-C... koje su reorganizovane u dve grupe, i to u grupu statistika *Poseta* (statistike POZ-STA-P...) i u grupu statistika *Aktivni članovi* (statistike POZ-STA-A...). Nov raspored grupa za statistike pozajmice prikazan je u nastavku:

Pozajmica građe

Transakcije

Poseta

Poseta po transakcijama

Aktivni članovi

Dodate su nove statistike:

- *POZ-STA-G12: Pozajmica građe – po finansijeru/građi/kategoriji člana*
- *POZ-STA-P07: Poseta članova – po satima/danima*
- *POZ-STA-A05: Aktivni članovi – po kategoriji člana (po isteku godine prelaska na COBISS3/Pozajmicu)*
- *POZ-STA-A06: Aktivni članovi – po kategoriji člana (za godinu prelaska na COBISS3/Pozajmicu)*
- *POZ-STA-PT01: Poseta članova – po kategoriji člana/mesecima (transakcije)*
- *POZ-STA-PT02: Poseta članova – po kategoriji člana/danima (transakcije)*
- *POZ-STA-PT03: Poseta članova – po odeljenju škole/mesecima (transakcije)*
- *POZ-STA-PT04: Poseta članova – po odeljenju škole/danima (transakcije)*
- *POZ-STA-PT05: Poseta članova – po opštini/kategoriji člana (transakcije)*
- *POZ-STA-PT06: Poseta članova – po stanicama bibliobusa/kategoriji člana (transakcije)*
- *POZ-STA-PT07: Poseta članova – po satima/danima (transakcije)*

Novost kod statistika pozajmice iz podgrupe statistika *Poseta po transakcijama* je mogućnost izrade statistika posete članova zbog pojedinačne transakcije ili izabrane grupe transakcija. Na parametru ispisa odredimo samo one transakcije koje želimo da uvažavamo pri izradi statistike posete članova po transakcijama. Nove statistike posete članova po transakcijama imaju i ulazni parametar "Korisničko ime" koje omogućava izradu statistike za izabrano korisničko ime ili grupu korisničkih imena. Podrazumevano se vidi samo šifrn timer neličnih korisničkih imena, zato treba upotrebiti metodu **Domaća biblioteka/Raširi šifrn timer korisničkih imena za ispise** da bismo videli kompletan šifrn timer korisničkih imena.

Za biblioteke koje su izvele prelazak iz programskog segmenta COBISS2/Pozajmica na COBISS3/Pozajmicu pripremljene su dve nove statistike. Statistike omogućavaju pripremu podataka o aktivnim članovima za prethodni period, odnosno za kalendarsku godinu kada je biblioteka izvela prelazak na COBISS3/Pozajmicu. Sabiranje podataka o aktivnim članovima iz oba programska segmenta otežano je, zato nove statistike omogućavaju prikaz broja aktivnih članova i za prethodni period u godini prelaska. Statistika *POZ-STA-A05: Aktivni članovi – po kategoriji člana (po isteku godine prelaska na COBISS3/Pozajmicu)* može da se pripremi tek u novoj godini nakon godine prelaska i pravi se isključivo za celu kalendarsku godinu u kojoj je biblioteka izvela prelazak. Statistiku *POZ-STA-A06: Aktivni članovi – po kategoriji člana (za godinu prelaska na COBISS3/Pozajmicu)* mogu da koriste biblioteke za tekuću godinu prelaska na COBISS3/Pozajmicu, i to za tekuće praćenje broja aktivnih članova, ali isključivo od početka kalendarske godine do trenutka pravljenja ispisa, a da bi podaci bili pravilni važno je da se biblioteka dosledno drži uputstava za izradu statistika iz priručnika COBISS3/Pozajmica.